

POLUAREA AERULUI ȘI SĂNĂTATEA ÎN EUROPA DE SUD-EST

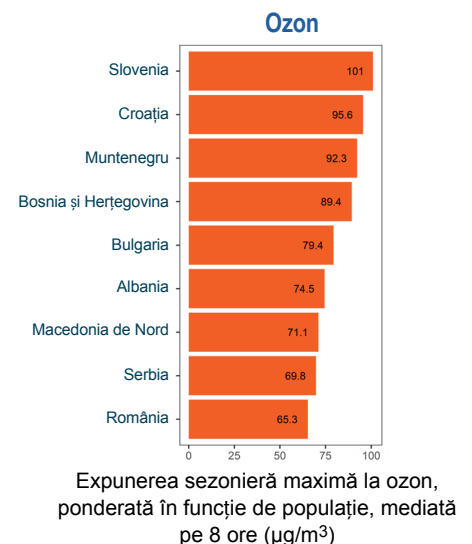
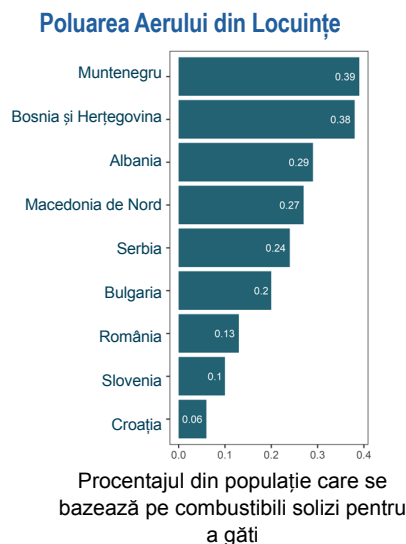
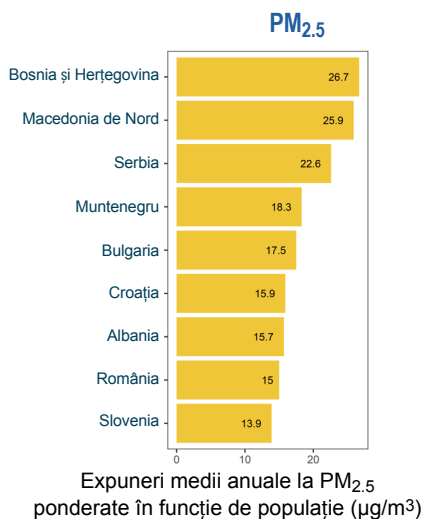
Poluarea aerului continuă să fie o preocupare principală pentru sănătate în Europa de Sud-Est, unde țările se confruntă cu expuneri la PM_{2.5} cu mult peste valoarea orientativă anuală a Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) de 5 μg/m³.

Expunerea la poluarea aerului

Poluarea aerului este un amestec complex de particule și gaze, ale căror surse și compoziție variază în timp și spațiu.

- Până la 71% din populația din această regiune trăiește în zone care nu îndeplinesc valorile limită de calitate a aerului din UE, respectiv o medie anuală de 25 μg/m³. Cu toate acestea, toate țările din regiune îndeplinesc cea mai puțin stringentă Țintă intermediară 1 a OMS (35 μg/m³) pentru PM_{2.5}.
- **Media anuală ce mai ridicată** a expunerilor la PM_{2.5} din 2019 a fost observată pentru **Macedonia de Nord** (30,3 μg/m³), în timp ce **România** a avut cea mai mică **expunere** (15,7 μg/m³).
- **Vești bune:** Expunerea medie anuală la PM_{2.5} **a scăzut** în ultimul deceniu, pentru fiecare țară din regiune, cea mai mare scădere fiind în **Serbia**, unde nivelurile de PM_{2.5} din 2019, au fost cu 19,1% mai mici față de 2010.

Țările din Europa de Sud-Est cu cele mai mari expuneri la PM_{2.5}, Poluarea Aerului din Locuințe și Expuneri la Ozon în 2019.

Cum s-au schimbat expunerile la poluanți între 2010 și 2019?

PM_{2.5} (prezentat drept concentrație medie anuală ponderată în funcție de populație)

- **Mai mică** în 2019 (19,1 μg/m³) decât în 2010 (25,5 μg/m³)
- **Mai mare** decât media UE 28 (11,4 μg/m³)

Poluarea aerului din locuințe (% din populație care se bazează pe combustibili solizi pentru gătit)

- **Mai mică** în 2019 (23,0 μg/m³) decât în 2010 (27,7%)

Ozon (prezentată drept concentrație medie sezonieră ponderată în funcție de populație)

- **Mai mică** în 2019 (82,0 μg/m³) decât în 2010 (87,9 μg/m³)
- **Mai mică** decât media UE 28 (83,5 μg/m³)

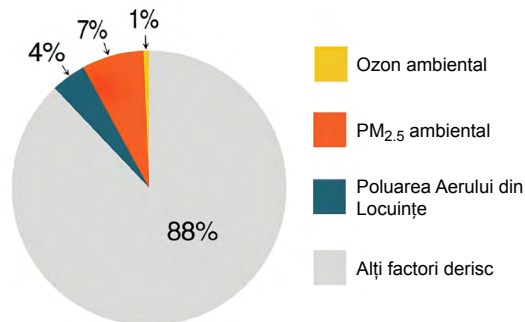
STATE OF
GLOBAL AIR

Impactul calității aerului asupra sănătății

Expunerea pe termen lung la poluarea aerului contribuie la creșterea riscului de îmbolnăvire și deces din cauza bolilor cronice netransmisibile, cum ar fi boala cardiacă ischemică, cancerul pulmonar, boala pulmonară obstructivă cronică (BPOC), accidentul vascular cerebral și diabetul de tip 2, precum și infecțiile căilor respiratorii inferioare (de exemplu, pneumonia), în special la copiii cu vârsta mai mică de 5 ani. Expunerea la PM_{2.5} predispune mamele și riscului de a naște copii prematuri și mai mici decât în mod normal, iar acești copii au șanse mai mari de a muri din cauza unei serii de boli sau sunt considerați a fi expuși unui risc crescut de boli mai târziu în viitor. Există, de asemenea, dovezi emergente cu privire la rolul poluării aerului în tulburările cognitive, inclusiv demența. -mai **MULTE** detalii

- Poluarea aerului s-a clasat printre principalii 10 factori de risc pentru sănătatea precară în fiecare țară din Europa de Sud-Est.
- **11,8%** din totalul **deceselor** din Europa de Sud-Est (56.300 decese) erau asociate în 2019 poluării aerului. PM_{2.5} în aerul liber era responsabil pentru cel mai mare număr (46.600 decese sau 9,7% din numărul total) de decese aferente poluării aerului.
- **România** a avut **cel mai mare** număr de decese care se pot atribui poluării aerului (17.100) din regiune, în timp ce **Muntenegru** a avut numărul **cel mai mic** (700).
- Ratele de deces asociate PM_{2.5} depășesc rata globală de 53,5 decese/100.000 locuitori în opt din nouă țări – Slovenia este singura excepție.
- În medie, aproape **23% din toate decesele asociate BPOC** erau atribuite poluării aerului. Cele mai mari efecte au fost observate în Bosnia și Herțegovina (30%), Macedonia de Nord și Muntenegru (fiecare cu 26%), în timp ce cea mai mică afectare de acest tip a fost estimată pentru România (14%).

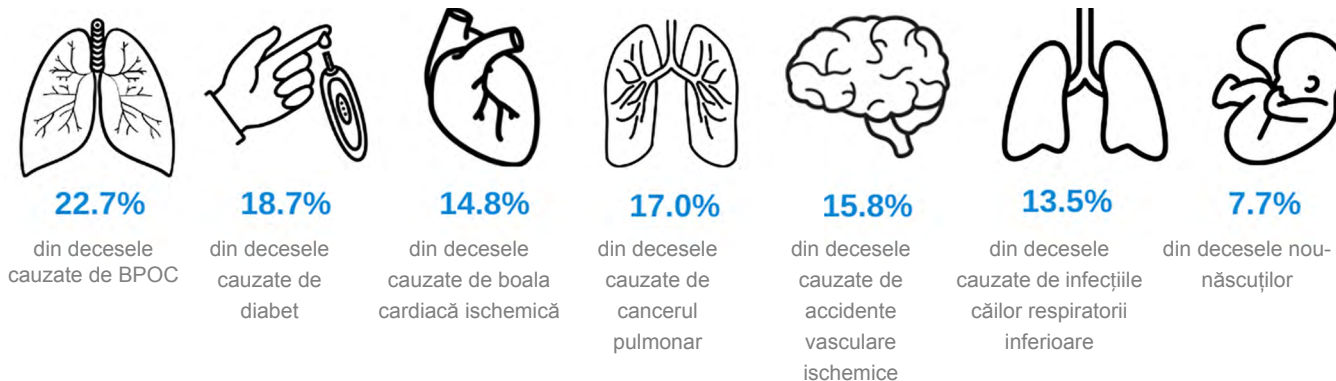
Procentul de Decese Totale, Inclusiv Cele Asociate Poluanților Individuali (Ozon, PM_{2.5} și Poluarea Aerului din Locuințe) din Europa de Sud-Est în 2019.

Cum îi Afectează Poluarea Aerului pe Tineri și Vârstnici?

- În Europa de Sud-Est, cel mai mare număr de decese apare la persoanele cu vârsta de 70 ani sau peste.
- Expunerea în aer poluat a fost responsabilă pentru **7,7% din decesele la copii**, cu cele mai multe decese asociate PM_{2.5} ambiant.
- Procentajul **deceselor la copii** asociate poluării aerului din 2019 a fost **cel mai mare** în Bosnia și Herțegovina (11%) și Macedonia de Nord (10%).

Procentajul de Decese (în Funcție de Causă) Asociat Poluării Aerului în Anul 2019

Continuare pagina următoare

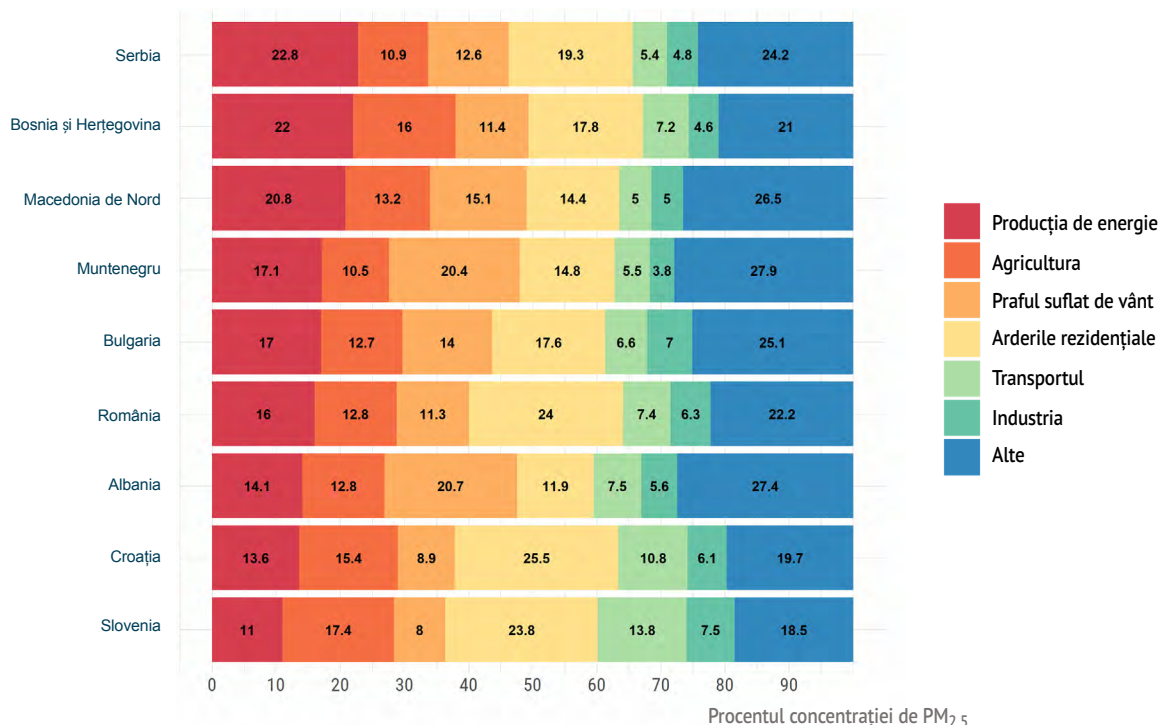
STATE OF
GLOBAL AIR

Surse cheie de PM_{2.5} în Europa de Sud-Est

PM_{2.5} este generat atât din surse naturale cât și antropice (sau create de om). Sursele naturale obișnuite includ praful suflat de vânt, particulele pulverizate din mare și incendiile de vegetație, în timp ce sursele antropice includ arderea combustibililor fosili și a biocombustibililor, procesele industriale, agricultura și gestionarea deșeurilor. Pentru a identifica acțiunile prioritare și soluțiile cele mai eficiente din punct de vedere al costurilor, este esențial să înțelegem sursele majore, în special cele antropice, de poluare a aerului.

- Printre combustibilii importanți care contribuie la expunerea la PM_{2.5} în regiune se numără **cărbunele, combustibilul lichid, gazul natural și biocombustibilii solizi**.
- Ca surse individuale, cele **rezidențiale** au contribuit cel mai mult (20%) la decesele ce se pot atribui PM_{2.5}, în 2019, urmate de **producerea de energie** (18%), **praful suflat de vânt** (13%), **agricultura** (13%) și **transportul** (7%).

Procentul de PM_{2.5} din Cinci Surse Majore în Nouă țări din Europa de Sud-Est, în 2019

Sursa datelor: McDuffie E, Martin R, Yin H, Brauer M. 2021. Povara globală a bolii din surse majore de poluare a aerului (GBD MAPS): A Abordare globală. Raport de cercetare 210. Boston, MA: Institutul de Efecte asupra Sănătății.

ЗА ОЩЕ ИНФОРМАЦИЯ:

Pentru mai multe informații despre poluarea aerului și publicațiile de sănătatea în Europa de Sud-Est, citiți raportul [complet](#)

Accesați dovezile disponibile privind poluarea aerului și sănătatea din Europa de Sud-Est [aici](#)

Pentru a explora și descărca date, accesați www.stateofglobalair.org.

@HEISoGA

Pentru mai multe detalii, accesați www.stateofglobalair.org

Contactați-ne la adresa SEE@healtheffects.org

IHME

Site-ul web State of Global Air este bazat pe colaborarea dintre Institutul de efecte asupra sănătății și Institutul de măsurare și evaluare a sănătății, cu opiniile experților de la Universitatea din Columbia Britanică.

STATE OF
GLOBAL AIR